

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

7 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 32

05-12-2022 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ നടപടികൾ

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
ശ്രീ .പി. കെ. ബഷീർ		ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ (മുഖ്യമന്ത്രി)	
(എ)	<p>മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ നടപടികൾ കൃത്യമായി നടപ്പിലാക്കാത്തതിന്റെ പേരിൽ സംസ്ഥാനത്തിന് ഹരിത ട്രൈബ്യൂണൽ പാരിസ്ഥിതിക നഷ്ടപരിഹാരം ചുമത്തിയിട്ടുണ്ടോ; വിശദാംശം നൽകുമോ;</p>	(എ)	<p>സംസ്ഥാനത്ത് ഖര ദ്രവ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിന് ഫലപ്രദവും സുസ്ഥിരവുമായ മാർഗ്ഗങ്ങൾ പ്രാദേശിക തലത്തിൽ തന്നെ ഉറപ്പാക്കാൻ സംസ്ഥാനത്തെ നഗരസഭകളിൽ കേന്ദ്രീകൃതവും വികേന്ദ്രീകൃതവുമായ മാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതികളാണ് നടപ്പിലാക്കിവരുന്നത്. മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായി വൻകിട പ്ലാന്റുകൾക്ക് പകരം സംസ്ഥാനത്ത് വ്യക്തികളുടെ കൂടി പങ്കാളിത്തത്തോടെ വികേന്ദ്രീകൃതമായാണ് ദ്രവ മാലിന്യ സംസ്കരണം നടത്തുന്നത്. മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനായി 2343 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതിയാണ് സംസ്ഥാനം തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഇത്തരത്തിലുള്ള നടപടികളിൽ തൃപ്പി രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ദേശീയ ഹരിത ട്രൈബ്യൂണൽ 01/12/2022 ലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിലെ വീഴ്ച പരിഹരിക്കാൻ 2000 കോടി രൂപ പിഴ കെട്ടിവയ്ക്കണമെന്ന ബാധ്യതയിൽ നിന്ന് കേരളത്തെ ഒഴിവാക്കുകയും മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ സ്ഥിതി പരിഗണിക്കുന്നതിനിടെ കേരളത്തെ മാതൃകയാക്കണമെന്ന് പരാമർശിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.</p> <p>മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ നടപടികൾ കൃത്യമായി നടപ്പിലാക്കാത്തതിന്റെ പേരിൽ സംസ്ഥാനത്തെ ചില തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് മുൻപ് ദേശീയ ഹരിത ട്രൈബ്യൂണൽ പാരിസ്ഥിതിക നഷ്ടപരിഹാരം ചുമത്തിയ സാഹചര്യം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.</p>
			(ബി)
(ബി)	<p>എങ്കിൽ ഖര-ജൈവ-അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ, ശുചിമുറി മാലിന്യം, മറ്റ് മാലിന്യങ്ങൾ എന്നിവ ശാസ്ത്രീയമായി സംസ്കരിക്കുന്നതിന് നാളിതുവരെ സീകരിച്ച നടപടി അറിയിക്കുമോ;</p>	(ബി)	<p>സംസ്ഥാനത്ത് ഖരദ്രവ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിന് ഫലപ്രദവും സുസ്ഥിരവുമായ മാർഗ്ഗങ്ങൾ പ്രാദേശിക തലത്തിൽ തന്നെ ഉറപ്പാക്കാൻ സംസ്ഥാനത്തെ നഗരസഭകളിൽ കേന്ദ്രീകൃതവും വികേന്ദ്രീകൃതവുമായ മാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതികൾ ആണ് അവലംബിച്ചു്</p>

വരുന്നത്. ജൈവമാലിന്യങ്ങൾ ഉറവിടത്തിൽ തന്നെ സംസ്കരിക്കുന്ന കമ്പോസ്റ്റിംഗ്, ബയോ മെതനേഷൻ സാങ്കേതിക വിദ്യകളിൽ അധിഷ്ഠിതമായ ഉറവിട മാലിന്യ സംസ്കരണ രീതിയാണ് കൂടുതൽ നഗരസഭകളിലും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. നിലവിലുള്ള ഡംപിംഗ് സൈറ്റുകൾ ശാസ്ത്രീയമായി വീണ്ടെടുത്ത് ഉപയോഗ പ്രദമാക്കുന്നതിന് ബയോ മൈനിംഗ് നടപടി കളും സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ കോർപ്പറേഷനുകളിലും നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതും കൊല്ലം കോർപ്പറേഷനിൽ പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുള്ളതും മറ്റിടങ്ങളിൽ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലുമാണ്. ഉറവിടത്തിൽ തന്നെ അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ തരംതിരിച്ച് ശേഖരിച്ച് പുന:ചംക്രമണം ചെയ്യുന്നതിനും കൈമാറുന്നതിനും വേണ്ടി എം സി എഫ്, മിനി എം സി എഫ്, ആർ.ആർ.എഫ് സെന്ററുകളുടെ പ്രവർത്തനവും നഗരസഭാ തലത്തിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുണ്ട്. കേരളത്തിൽ നദികളിലെ മാലിന്യങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്ത് നദികളെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനായി തെളിനീരൊഴുക്കും നവ കേരളം എന്ന ക്യാമ്പൈൻ സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുണ്ട്.

ജൈവ - അജൈവ, ഖര, ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങൾ മറ്റ് മാലിന്യങ്ങൾ എന്നിവ ഉറവിടത്തിൽ തന്നെ സംസ്കരിക്കുന്നതിന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് മുഖേന ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ബോധവൽക്കരണവും ശാസ്ത്രീയമായ മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന് വീടുകൾക്ക് ബയോബിൻ വീതരണം, സോക്പിറ്റ് നിർമ്മാണം, കലം കമ്പോസ്റ്റ്, പൈപ്പ് കമ്പോസ്റ്റ്, റിംഗ് കമ്പോസ്റ്റ് എന്നീ വ്യക്തിഗത, സ്ഥാപനതല, കമ്മ്യൂണിറ്റിതല സംവിധാനങ്ങളും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. സ്ഥാപനതലത്തിൽ മാലിന്യ സംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് തുമ്പൂർമുഴി, കമ്മ്യൂണിറ്റി ലെവൽ തുമ്പൂർമുഴി എന്നീ സംവിധാനങ്ങളും പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ ഹരിത കർമ്മസേന വഴി ജൈവ അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും അവ മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ ഫെസിലിറ്റി സെന്ററുകളിൽ സൂക്ഷിച്ച് പീന്നീട് റിസോഴ്സ്

			<p>രിക്കവറി ഫെസിലിറ്റി സെന്ററുകളിൽ വച്ച് വിവിധ ഇനങ്ങളായി തരംതിരിച്ച് ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിക്കോ സ്വകാര്യ ഏജൻസികൾക്കോ കൈമാറുന്ന രീതിയും അവലംബിച്ചു വരുന്നു. ശുചിമുറി മാലിന്യം സംസ്കരിക്കുന്നതിലേക്കായി സോക്ക് പീറ്റുകൾ, സെപ്റ്റിക് ടാങ്കുകൾ എന്നിവ സ്ഥാപന വ്യക്തിഗതതലത്തിൽ സംവിധാനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. ശുചിമുറി മാലിന്യ സംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എറണാകുളം ഉൾപ്പെടെയുള്ള ജില്ലകളിൽ മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. നവകേരളം കർമ്മ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ശുചിത്വ മിഷന്റെയും ഹരിത കേരള മിഷന്റെയും സംയുക്ത മേൽനോട്ടത്തിൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന ശുചിത്വ മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ സ്ഥാപനതലം മുതൽ സംസ്ഥാനതലം വരെയുള്ള ഏകീകൃത നിരീക്ഷണത്തിനായി തയ്യാറാക്കിയ ഹരിത മിത്രം - സ്മാർട്ട് ഗാർബേജ് മോണിറ്ററിംഗ് സിസ്റ്റം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രദേശങ്ങളിൽ അശാസ്ത്രീയ മാലിന്യ സംസ്കരണം തടയുന്നതിലേക്കായി നിശ്ചിത സമയങ്ങളിൽ പരിശോധനകളും നടത്തി വരുന്നു.</p>
(സി)	<p>ഒട്ടുമിക്ക തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളും വെളിയിട വിസർജനമുക്തം ആക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങൾ ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് തുറന്നു വിടുന്നത് കാരണം ജലാശയങ്ങൾ മലിനീകരിക്കപ്പെടുന്നതിനാൽ ആയത് കണ്ടെത്തി തടയുന്നതിന് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടി വിശദമാക്കുമോ;</p>	(സി)	<p>ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങൾ ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് തുറന്നുവിടുന്നത് കാരണം ജലാശയങ്ങൾ മലിനീകരിക്കപ്പെടുന്നത് തടയുന്നതിനായി അത്തരം പ്രവർത്തികൾ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുന്ന പക്ഷം 1994 ലെ കേരളാ മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടിലെ സെക്ഷൻ 340 A, 340 B എന്നിവ പ്രകാരം നിയമ ലംഘകർക്കെതിരെ നഗരസഭകൾ നടപടി സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.</p> <p>കേരളത്തിൽ 134.51 MLD capacity ഉള്ള പൊതു സീവേജ് സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങളും, 73 MLD capacity ഉള്ള വ്യക്തിഗത സ്ഥാപനങ്ങളും, 0.22 MLD capacity ഉള്ള Septage Treatment സംവിധാനവും നിലവിലുണ്ട്. കൂടുതൽ ശാസ്ത്രീയ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. മറ്റ് സ്ഥലങ്ങളിൽ സെപ്റ്റിക് ടാങ്ക്/ സോക്ക് പിറ്റ് സംവിധാനം നിലവിലുണ്ട്.</p>

കേരളത്തിലൂടെ ഒഴുകുന്ന 44 നദികളുടെയും ജല സാമ്പിളുകൾ എല്ലാ മാസവും കേരള സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് ശേഖരിച്ച് ഗുണനിലവാര പരിശോധന നടത്തിവരുന്നു. നദികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ജലസ്രോതസ്സുകളിൽ 365 സാമ്പിളിംഗ് സ്റ്റേഷനുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആയതിന്റെ ഫലം ബോർഡിന്റെ വെബ് സൈറ്റുകളിലും Water and Air Quality Directory വഴിയും പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു. ഗുണനിലവാരം പാലിക്കാത്തതായി കാണുന്ന അവസരങ്ങളിൽ തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാറുണ്ട്.

കേന്ദ്ര മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് പഠനമനുസരിച്ച് കണ്ടെത്തിയ ഇന്ത്യയിലെ 351 പൊലൂട്ടഡ് റിവർ സ്ട്രീമുകളിൽ 21 എണ്ണം കേരളത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇതിൽ Priority I - ൽ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ കരമന നദിയുടെ ഭാഗവും Priority IV -ൽ ഭാരതപ്പുഴ, കടമ്പ്രയാർ, കീച്ചേരി, മണിമല, പമ്പ എന്നീ 5 നദികളുടെ ഭാഗങ്ങളും Priority V- ൽ ഭവാനി, ചിത്രപ്പുഴ, കടലുണ്ടി, കല്ലായി, കരുവണ്ണൂർ, കവ്വായി, കുപ്പം, കുറ്റിയാടി, മൊഗ്രാൽ, പെരിയാർ, പെരുവമ്പ, പുഴയ്ക്കൽ, രാമപുരം, തിരൂർ, ഉപ്പള എന്നീ 15 നദികളുടെ ഭാഗങ്ങളുമാണ് ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഈ നദികളെ മാലിന്യ മൂക്കമാക്കുന്നതിനെയും അവയിലെ ജലം കുളിക്കുന്നതിന് അനുയോജ്യമാക്കും വിധം ഗുണനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുവാനും ബഹു. ദേശീയ ഹരിത ട്രൈബ്യൂണൽ O.A.No. 673/2018-ൽ 20.09.2018-ലെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം തയ്യാറാക്കിയ 21 നദീഭാഗങ്ങളുടേയും കർമ്മ പദ്ധതികൾ വിവിധ വകുപ്പുകൾ ചേർന്ന് തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. സംസ്ഥാനത്തെ കുളങ്ങളുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിനായി O.A.No.325/2015 ലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം കർമ്മ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. O.A No.673/2018 പ്രകാരമുള്ള നദീ കർമ്മപദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 21 നദീഭാഗങ്ങളിൽ 10 എണ്ണം കുളിക്കുന്നതിന് അനുയോജ്യമാകുന്ന നിലവാരം കൈവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റുഭാഗങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം മെച്ചപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ മറ്റ് ജലസ്രോതസ്സുകളിൽ ശുചിമുറി മാലിന്യം എത്തുന്നതായി ശ്രദ്ധയിൽപെടുമ്പോൾ ആയത് തടയുവാൻ വേണ്ട നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങൾ ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് തുറന്നു വിടുന്നതിലൂടെ ജലസ്രോതസ്സുകൾ എത്രത്തോളം മലിനീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന അവബോധം നേരിട്ട് ജനങ്ങൾക്ക് ബോധ്യമാകുന്നതിനും, അനന്തര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത

		<p>മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും “തെളിനീർ ഒഴുകും നവ കേരളം” എന്ന ജനകീയ ക്യാമ്പയിൻ നടപ്പാക്കുകയുണ്ടായി. ടി ക്യാമ്പയിൻറെ ഭാഗമായി പൊതുജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ ബാക്ടീരിയോളജിക്കൽ ഫീൽഡ് ടെസ്റ്റ് കിറ്റുകൾ ഉപയോഗിച്ച് പൊതു ജലാശയങ്ങളിലെ ജലസാമ്പിളുകൾ പരിശോധിക്കുകയും ഫീൽഡ് കോളിഫോം സാന്നിധ്യം കണ്ടെത്തിയ ഇടങ്ങളിൽ അത് തടയുന്നതിന് കർമ്മപരിപാടികൾ സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന അടിസ്ഥാനങ്ങളിലും രൂപീകരിക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഇതിൻറെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ Leach Pit കളെ സെപ്റ്റിക് ടാങ്കുകളാക്കി മാറ്റുന്നതിനും കളസ് മാലിന്യ പരിപാലനത്തിനായുള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് പൊതു ബോധവൽക്കരണം നടത്താൻ മലഭൂതം, ടിൻപിറ്റ് അഭിയാൻ എന്നീ ക്യാമ്പയിനുകൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനതലത്തിൽ നടന്നുവരുന്നു.</p> <p>ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങൾ ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് തുറന്നു വിടുന്നത് കാരണം ജലാശയങ്ങൾ മലിനീകരിക്കപ്പെടുന്നതിനെതിരെ ജനങ്ങൾക്ക് ബോധവൽക്കരണവും ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിൻറെ നേതൃത്വത്തിൽ ആകസ്മിക പരിശോധനകളും നടത്താറുണ്ട്. നിയമ ലംഘനം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുന്ന പക്ഷം നിയമാനുസൃത പിഴ ഈടാക്കാറുണ്ട്.</p>
<p>(ഡി) സംസ്ഥാനത്ത് ഏതെല്ലാം ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങൾ ഇത്തരത്തിൽ തുറന്നു വിടുന്നതായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നും നിലവിലെ നിയമപ്രകാരം പ്രസ്തുത കുറ്റകൃത്യത്തിനെതിരെ എന്ത് നടപടിയാണ് സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയുന്നതെന്നും ഇത്തരത്തിൽ ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങളും ഫാക്ടറികളിൽ നിന്നുമുള്ള മാലിന്യങ്ങളും ജലാശയങ്ങളിലേക്കോ കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളിലേക്കോ തുറന്നു വെച്ച് മലിനമാക്കുന്നവർക്കെതിരെ സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ തിരിച്ച് അറിയിക്കുമോ;</p>	<p>(ഡി) മാലിന്യ സംസ്കരണ നടപടികളുടെ ഭാഗമായി ശാസ്ത്രീയ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തിയതിന് ശേഷമാണ് ബോർഡ് വ്യവസായ ശാലകൾക്കും നിലവിലെ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും പ്രവർത്തനാനുമതി നൽകുന്നത്. ആയത് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി തുടർ പരിശോധനകളും നടത്താറുണ്ട്. നിയമ ലംഘനങ്ങൾ ശ്രദ്ധയിൽപെട്ടാൽ തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.</p> <p>ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങൾ ജലസ്രോതസ്സുകളിലേക്ക് തുറന്നു വിടുന്നത് 'തെളി നീരൊഴുകും നവകേരളം' ക്യാമ്പയിൻ മുഖേന റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും, നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതിന് ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകി യിട്ടുള്ളതുമാണ്. ജലാശയങ്ങളിലേക്കോ ജലസ്രോതസ്സുകളിലേക്കോ ജലവിതരണ സംവിധാനങ്ങളിലേക്കോ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള മാലിന്യം നിക്ഷേപിക്കൽ, ശരിയായി ശുദ്ധീകരിക്കാത്ത വ്യവസായ മാലിന്യം ഏതെങ്കിലും ജലസ്രോതസ്സുകളിലേക്ക് ഒഴുക്കി വിടൽ, വിഷമയമോ ഹാനികരമോ മലിനീകാരകമോ ആയ വസ്തുക്കൾ</p>	

ഭൂമിയിലേക്കോ ജലാശയങ്ങളിലേക്കോ പുറന്തള്ളൽ, എന്നിവയ്ക്ക് ;

1. മൂന്നു വർഷം വരെ കാലയളവ് തടവോ 2 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയോ രണ്ടും കൂടിയോ ശിക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരം ഒരു കോടതിയാൽ കുറ്റക്കാരൻ എന്ന് വിധിക്കപ്പെട്ട ആൾ തുടർന്ന് ഈ കുറ്റം ചെയ്തത് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടാൽ ഒരു വർഷത്തിൽ കുറയാത്തതും മൂന്നുവർഷം വരെ ദീർഘിക്കാവുന്നതുമായ തടവും 2 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയും ശിക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്. (ബാധകമാകുന്ന നിയമം/ചട്ടം :- കേരള ജലസേചനവും ജലസംരക്ഷണവും നിയമം 2003 വകുപ്പ് 70 (3), 72 (സി))

2. ഒന്നര വർഷത്തിൽ കുറയാതെ ആറുവർഷം വരെ നീളാവുന്ന തടവും പിഴയും ശിക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്. (ബാധകമാകുന്ന നിയമം/ചട്ടം: ജല മലിനീകരണ (നിയന്ത്രണവും നിവാരണവും) നിയമം 1974 വകുപ്പ് 43).

3. കുറ്റസ്ഥാപനത്തിന്മേൽ 10000 രൂപയിൽ കുറയാതെയും 25000 രൂപയിൽ കവിയാതെയുമുള്ള പിഴയും ആറുമാസത്തിൽ കുറയാതെയും ഒരു വർഷത്തിൽ കവിയാതെയുമുള്ള കാലത്തേയ്ക്ക് തടവും നൽകി ശിക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്. (ബാധകമാകുന്ന നിയമം/ചട്ടം:- കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്ട് 1994, വകുപ്പ് 219 (എസ്), വകുപ്പ് 219 (റ്റി), കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് 1994, വകുപ്പ് 340 (എ)).

തുടർ നടപടികൾ ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.

ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങളും ഫാക്ടറികളിൽ നിന്നുമുള്ള മാലിന്യങ്ങളും തുറന്നു വിടുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു;

തിരുവനന്തപുരം

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങളും ഫാക്ടറികളിൽ നിന്നുമുള്ള മാലിന്യങ്ങളും തുറന്നു വിടുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ നടത്തിയ പരിശോധനയിൽ 66,000/- രൂപ പിഴ ഇനത്തിൽ ചുമത്തിയിട്ടുണ്ട്.

കൊല്ലം

കൊല്ലം ജില്ലയിലെ തെക്കുംഭാഗം, തേവലക്കര, പനയം

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ അഷ്ടമുടി കായലിലേക്കും നീണ്ടകര ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ചന്ദ്രവിലാസം പാലം മുതൽ കമ്പളം ചിറ വേളൂർ കായൽ വരെയുള്ള തോടിന്റെ ഭാഗങ്ങളിലും ശുചിമുറി മാലിന്യം ഒഴുക്കിവിടുന്നതായി ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നോട്ടീസ് നൽകുകയും ബോധവൽക്കരണ നടപടികൾ നടത്തുകയും ചെയ്തു. തെക്കും ഭാഗം, തേവലക്കര, പനയം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി സെപ്റ്റിക് ടാങ്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.

ആലപ്പുഴ

ആലപ്പുഴ ജില്ലയിൽ നടത്തിയ പരിശോധനയിൽ വേമ്പനാട്ട് കായലിന്റെയും പമ്പയാറിന്റെയും കൈവഴികളിലേക്കും പൊതുകുളങ്ങൾ തോടുകൾ പാട ശേഖരങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിലേക്കും അടുക്കള മാലിന്യങ്ങളും പീലിംഗ് ഷെഡിലേയും കോൾഡ് സ്റ്റോറേജിലേയും മാലിന്യങ്ങളും ഒഴുക്കിവിടുന്നതായി ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയമാനുസൃത പിഴ ഈടാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

പത്തനംതിട്ട

പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിൽ ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങളും ഫാക്ടറികളിൽ നിന്നുമുള്ള മാലിന്യങ്ങളും തുറന്നു വിടുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തലത്തിൽ നടത്തിയ പരിശോധനയിൽ 10,000/- രൂപ പിഴ ഇനത്തിൽ ചുമത്തിയിട്ടുണ്ട്.

കോട്ടയം

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പരിധിയിൽ ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങളും ഫാക്ടറികളിൽ നിന്നുമുള്ള മാലിന്യങ്ങളും തുറന്നു വിടുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയം നിലവിൽ ഇല്ലായെന്നു ഡി.ഡി.പി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ഇടുക്കി

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പരിധിയിൽ ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങളും ഫാക്ടറികളിൽ നിന്നുമുള്ള മാലിന്യങ്ങളും തുറന്നു വിടുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയം നിലവിൽ ഇല്ലായെന്നു ഡി.ഡി.പി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

എറണാകുളം

ജലസ്രോതസുകളിലെ മലിനീകരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എറണാകുളം ജില്ലയിലെ മലയാറ്റൂർ നീലീശ്വരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 500/- രൂപയും അശമന്തൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 10,000/- രൂപയും ചിറ്റാറ്റുകര ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് 1000/- രൂപയും കാഞ്ഞൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 10,000/- രൂപയും

ഉൾപ്പെടെ ജില്ലയിൽ ആകെ 21,500/- രൂപ പിഴ ഇനത്തിൽ ഈടാക്കിയിട്ടുണ്ട്

തൃശ്ശൂർ

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പരിധിയിൽ ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങളും ഫാക്ടറികളിൽ നിന്നുമുള്ള മാലിന്യങ്ങളും തുറന്നു വിടുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയം നിലവിൽ ഇല്ലായെന്ന് ഡി.ഡി.പി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

പാലക്കാട്

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പരിധിയിൽ ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങളും ഫാക്ടറികളിൽ നിന്നുമുള്ള മാലിന്യങ്ങളും തുറന്നു വിടുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയം നിലവിൽ ഇല്ലായെന്ന് ഡി.ഡി.പി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

കോഴിക്കോട്

ജലസ്രോതസുകളിലെ മലിനീകരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ അഴിയൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 16,000/- രൂപയും കുന്നമംഗലം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 15,000/- രൂപയും ചങ്ങരോത്ത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 20,000/- രൂപയും കീഴരിയൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 5,000/- രൂപയും കോടഞ്ചേരി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 5,000/- രൂപയും ഒഞ്ചിയം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 25,000/- രൂപയും താമരശ്ശേരി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 10,000/- രൂപയും ഉണ്ണികുളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 20,000/- രൂപയും നാദാപുരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 2,000/- രൂപയും നരിക്കുനി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 5,000/- രൂപയും ചാത്തമംഗലം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 10,000/- രൂപയും പിഴ ഇനത്തിൽ ചുമത്തിയിട്ടുണ്ട്.

മലപ്പുറം

മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങളും ഫാക്ടറികളിൽ നിന്നുമുള്ള മാലിന്യങ്ങളും തുറന്നു വിടുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ നടത്തിയ പരിശോധനയിൽ 75,000/- രൂപ പിഴ ഇനത്തിൽ ചുമത്തിയിട്ടുണ്ട്.

വയനാട്

വയനാട് ജില്ലയിലെ കോട്ടത്തറ കണിയാമ്പുറം, പുൽപ്പള്ളി, വെള്ളമുണ്ട എന്നീ പഞ്ചായത്തുകളിൽ ജലസ്രോതസുകളിലെ മലിനീകരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടതിന്റെ

		<p>അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രസ്തുത സ്ഥലങ്ങളിൽ മുന്നറിയിപ്പ് ബോർഡുകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും വ്യക്തികൾക്ക് നോട്ടീസ് നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.</p> <p>കണ്ണൂർ</p> <p>ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പരിധിയിൽ ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങളും ഫാക്ടറികളിൽ നിന്നുമുള്ള മാലിന്യങ്ങളും തുറന്നു വിടുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയം നിലവിൽ ഇല്ലായെന്ന് ഡി.ഡി.പി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.</p> <p>കാസർഗോഡ്</p> <p>കാസർഗോഡ് ജില്ലയിലെ കാറഡുക്ക ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് നടത്തിയ പരിശോധനയിൽ ശുചിമുറി മാലിന്യം തോട്ടിലേക്ക് ഒഴുക്കിയതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നോട്ടീസ് നൽകി പിഴ ഈടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ ബോധവൽകരണം നടത്താറുണ്ട്. കൂടാതെ ചെറുവത്തൂർ ബേഡഡുക്ക ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന് ഫീക്കൽ സ്കഡ്ജ് ടീറ്റ്മെന്റ് പ്ലാന്റ് സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.</p>
(ഇ)	<p>തലസ്ഥാന നഗരിയിൽ പൂർണ്ണമായും മാലിന്യം പേറി ഒഴുക്കുന്ന ആമയിഴഞ്ചാൻ തോട്, പാർവതി പുത്തനാർ എന്നിവ ശുചീകരിക്കുന്നതിനായി സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ, സംരക്ഷണ ഭിത്തി ഇല്ലാത്ത സ്ഥലങ്ങളിൽ സംരക്ഷണ ഭിത്തി കെട്ടുന്നതിന് സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ, ആയതിന്റെ പുരോഗതി എന്നിവ വ്യക്തമാക്കുമോ;</p>	<p>(ഇ)</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px;"> <p>തമ്പാനൂർ, പഴവങ്ങാടി, പാറ്റൂർ, വഞ്ചിയൂർ തുടങ്ങിയ ആമയിഴഞ്ചാൻ തോടിന്റെ ഭാഗങ്ങളിൽ മണ്ണ് മാറ്റിയിട്ടുണ്ട്. സൈഡ് വാൾ പൊളിഞ്ഞത് പോയ ഭാഗങ്ങൾ നന്നാക്കി വരുന്നു. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ ടി പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് 25 കോടിയും രണ്ടാം ഘട്ടത്തിൽ 15 കോടിയും അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p> <p>പ്രസ്തുത തോടുകളിൽ ജലഗുണനിലവാരം പാലിക്കപ്പെടാത്തതിനാൽ വാട്ടർ അതോറിറ്റി, ജലസേചന വകുപ്പ്, തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷൻ എന്നിവർക്ക് മലിനജലം നദിയിലേക്ക് ഒഴു കുന്നത് തടയാൻ മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിൽ നിന്നും നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ പൊതുവായ സീവറേജ് പൈപ്പ് നെറ്റ് വർക്ക് നിലവിലുള്ള സ്ഥലമായിട്ടും തോടുകൾ, മലിനീകരിക്കപ്പെട്ടതായി കാണുകയും ആകയാൽ സീവേജ് തോടുകളിലേയ്ക്ക് വഴിതിരിച്ച് വിടുന്നത് തടയുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാനും ബോർഡ് നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.</p> </div>
(എഫ്)	ഇത്തരത്തിൽ മാലിന്യവാഹികളായ	(എഫ്) വീടുകൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നും

പ്രദേശങ്ങൾ, ജലാശയങ്ങൾ എന്നിവ മാലിന്യ മുക്തമായി സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് പൊതുവായി സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ, അവയുടെ പുരോഗതി ഇവ അറിയിക്കുമോ?

വേർതിരിച്ച മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനായി അംഗീകൃത waste collectors നെ (ഹരിത കർമ്മ സേന) ഏർപ്പെടുത്തി അംഗീകൃത സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങളിൽ എത്തിക്കുക, material collection facility/resource recovery facility, റെൻഡറിംഗ് പ്ലാന്റുകൾ, dump site- കളിൽ ബയോമെനിംഗ് waste to energy plant –കൾ STP/FSTP എന്നിവ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ പുരോഗമിച്ചുവരുന്നു.

മാലിന്യവാഹികളായ പ്രദേശങ്ങൾ, ജലാശയങ്ങൾ എന്നിവ മാലിന്യമുക്തമായി സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് 'തെളിനീരൊഴുക്കും നവ കേരളം' ക്യാമ്പയിന്റെ തുടർച്ചയായി 'മലം ഭൂതം' എന്ന പേരിൽ ഫീക്കൽ സ്ലഡ്ജ് മാനേജ്മെന്റ് ക്യാമ്പയിൻ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജലസ്രോതസ്സുകളെ മാലിന്യമുക്തമാക്കുന്നതിന് നിലവിലെ ഒറ്റക്കഴി കളിസുകൾ ഇരട്ടക്കഴി കളിസുകൾ ആക്കുക, ശാസ്ത്രീയമായി സോക്ക്പിറ്റോട് കൂടി സെപ്റ്റിക് ടാങ്കുകൾ പണിയുക, ഫീക്കൽ സ്ലഡ്ജ് മാനേജ്മെന്റ് പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുക തുടങ്ങിയവ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.

പൊതുജലാശയങ്ങളിലേക്ക് ശുചിമുറി മാലിന്യങ്ങൾ ഒഴുക്കി വിടുന്നില്ലെന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് നഗരസഭാ തലത്തിൽ നൈറ്റ് സ്കാഡുകൾ രൂപീകരിച്ച് നിരന്തര പരിശോധനകൾ നടന്നു വരുന്നു. നഗരസഭാ പ്രദേശങ്ങളിലെ മുഴുവൻ ജല സ്രോതസ്സുകളും മാലിന്യ മുക്തമാണെന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനായി ജനകീയ സമിതികൾ രൂപീകരിക്കുകയും ജല നടത്തം, ജലസമിതി രൂപീകരിക്കൽ തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തെളിനീരൊഴുക്കും നവകേരളം ക്യാമ്പയിനിന്റെ ഭാഗമായി നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ നഗരസഭാ പ്രദേശങ്ങളിൽ സർവ്വൈലൻസ് ക്യാമറകൾ സ്ഥാപിച്ച് പൊതു ഇടങ്ങളിൽ മാലിന്യം നിക്ഷേപിക്കുന്നവരെ കണ്ടെത്തുകയും ഫൈൻ ഈടാക്കൽ പോലുള്ള ശിക്ഷാ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തുവരുന്നു.

പഞ്ചായത്ത് പരിധിയിൽ മാലിന്യവാഹികളായ പ്രദേശങ്ങൾ, ജലാശയങ്ങൾ എന്നിവ മാലിന്യ മുക്തമാക്കുന്നതിലേക്കായി ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിവിധ പ്രദേശങ്ങളിൽ മാലിന്യ നിക്ഷേപം തടയുന്നതിലേക്കായി നിരീക്ഷണ ക്യാമറ സ്ഥാപിക്കുകയും കുറ്റക്കാർക്കെതിരെ നിയമ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. മാലിന്യ വാഹികളായ ജലാശയങ്ങൾ

സംരക്ഷിക്കുന്നതിലേക്കായി തെളിനീരൊഴുക്കും നവ കേരളം, ഇനി ഞാനൊഴുകട്ടെ എന്നീ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ജലാശയങ്ങൾ ശുചീകരിക്കുകയും പഞ്ചായത്തുകളുടെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ ക്യാമ്പയിൻ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുവരുന്നു. മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി തോടുകളും ജലാശയങ്ങളും ആഴം കൂട്ടി മാലിന്യ വിമുക്തമാക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. ഹരിത കർമ്മസേനയുടെ കൂട്ടായ പ്രവർത്തനം മൂലം മാലിന്യം ജലാശയങ്ങളിലേക്ക് വലിച്ചെറിയുന്നത് നിയന്ത്രിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ